

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania N. Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 marca 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz N. Ł. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 października 2017 r., III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. (organ rentowa), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodka Zamiejscowego w R. z 13 września 2016 r., IX U [...], zmieniającego decyzję organu rentowego z 9 marca 2015 r., stwierdzającą, że N. Ł. (wnioskodawczyni) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, w ten sposób, że uznał, iż wnioskodawczyni podlega wyżej wymienionym ubezpieczeniom.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego – czy zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, dokonane z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w sytuacji, gdy działalność ta nie spełnia którejkolwiek z funkcjonalnych cech, określonych w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm., dalej jako usdg), w szczególności, gdy działalność ta nie ma zarobkowego charakteru lub nie jest wykonywana w sposób ciągły, dokonane nadto w okolicznościach, wskazujących na zamiar nadużycia prawa do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, powoduje powstanie tytułu podlegania tym ubezpieczeniom? Organ rentowy podniósł ponadto, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organu rentowego wnioskodawczyni wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Jako sąd prawa Sąd Najwyższy nie może ponownie weryfikować prawidłowości zastosowania przez Sąd drugiej instancji poszczególnych przesłanek składających się na kwalifikację określonej aktywności ludzkiej jako działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 usdg, skoro Sąd ten prawidłowo zinterpretował pojęcie działalności gospodarczej, prawidłowo określił wiązkę okoliczności branych pod uwagę na etapie subsumpcji określonej aktywności jako takiej działalności, a następnie zastosował przepisy i wyjaśnił, dlaczego całościowa ocena tych okoliczności przemawia za wynikiem końcowym jakim jest podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd Najwyższy zaznacza, że wyraźnie wyartykułowaną wolą ustawodawcy było, by podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych ustalona była w deklaracji, składanej przez podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, która to deklarowana wysokość jest całkowicie niezależna o wysokości przychodu czy dochodu. Skoro więc sam ustawodawca wybrał takie rozwiązanie to nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca nieracjonalnie prowadzi działalność gospodarczą, generując straty, nie oznacza to, że tak prowadzona działalność traci cech działalności gospodarczej.

Niezależnie od powyższego, przy ustaleniach faktycznych postępowania sądowego oraz uwzględnieniu argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, zastosowanie znajduje standard przyjęty przez Sąd Najwyższy w wyroku z 27 listopada 2018 r., I UK 320/17 (z którym pokrywa się rozumowanie Sądu drugiej instancji), a nie w wyroku z 18 grudnia 2018 r., II UK 413/17.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.